РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, гроші і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза. — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 11-го МАРТА 1919. Ч. 29. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, MARCH 11, 1919. No. 29.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ В ДОРОЗІ ДО ПАРИЖА.

УКРАЇНСЬКІ ДЕЛЄҐАТИ ДОПУЩЕНІ ДО СПІВУЧАСТИ В МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Львів близкий упадку. – Падеревскі просить аліянтів о безпроволочну поміч проти Українців.

Ґен. Гриць Коссак, головний командант галицько-українських військ, поляг в битві коло Жовкви.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ В ДОРОЗІ ДО ПАРИЖА.

Ціль подорожі стрінути президента Вілсона.

БЕРНО (Швайцарія), 8. марта. — **ПРЕЗИДЕНТ КИЇВСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ ПРИБУВ ДО СТАНИСЛАВОВА В ДОРОЗІ ДО ПАРИЖА, ЩОБИ СТРІНУТИ ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА, як се доносять нинішні телеґрами.**

УКРАЇНСЬКІ ДЕЛЄҐАТИ ДОПУЩЕНІ ДО МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Комісія союзних держав предкладає звіт з положеня у східній Галичині.

ПАРИЖ, 6. марта. — **ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ ДОПУЩЕНО ДО МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.**

Комісія союзних держав, яка перебувала в Польщі з рамени мирової конференції, находить ся в повороті до Парижа, щоби здати звіт з положеня у східній Галичині.

Сподіють ся, що комісія союзників зробить мировій конференції предложене, щоби поробити як найострійші кроки в цїли приневоленя Українців до залишеня военних операцій проти Поляків.

БОМБАРДОВАНЄ ЛЬВОВА УКРАЇНЦЯМИ ВІДБУВАЄТЬ СЯ ЩО ДНЯ.

Українці закидають комісії аліянтів сторонничість.

ЛЬВІВ, 6. марта. — **Помимо дальшої боротьби між Поляками і Українцями є все ще надія, що між обома сторонами може прийти до перемиря. Панує однак загальне переконане, що заки ще прийде до заключеня розему, відбудеть ся богато завзятих боїв.**

Бомбардоване Львова Українцями відбуваеть ся що дня без перестанку. Поновне бомбардоване міста спричинило втрату житя між многими цивільними і значне ушкоджене публичних будинків і творів штуки. Дневною порою люди ходять свобідно по улицях міста, але в ночи бомбардоване відбуваеть ся з великою силою. В протягу дня паде на місто пересічно по 200 гарматних стрілів. Кілька стрілів впало на палату архиеп. Шептицького, а також кілька поменьших стрілів на катедру св. Юра. Значне ушкоджене потерпіла палата ґр. Пініньского, в якій находять ся твори штуки славних артистів.

Англійський полковник Смит, який ще й доси перебуває у Львові, є уповажнений комісією аліянтів, щоби зробив звіт зі ситуації.

Українці жалують ся, що комісія аліянтів обійшла ся з ними в невідповідний спосіб, а передівсім французькі члени комісії. Вони кажуть, що комісія аліянтів посьвятила лише одну годину на розмову з українськими провідниками і дуже короткий час при помочи товмача розмовляла з українською делеґацією, яка в числі 10 членів прибула з Киева, щоби предложити домаганя української републики.

ПАДЕРЕВСКІ ЖАДАЄ ВІД АЛІЯНТІВ ПОМОЧИ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

Упадок Львова був би після його гадки дуже тяжким ударом для польського правительства.

ПОЗНАНЬ, 9. марта. — **Премієр Падеревскі прибув вчера до Познаня, щоби вияснити комісії союзних держав критичне положене Поляків на боевім фронті коло Львова. Падеревскі зажадав безпроволочного надісланя помочи в матеріялах і амуниції.**

Упадок Львова, як се заявив польський премієр, викликав би серед Поляків дуже болючий настрій і скріпив би становище крайної лівиці в польськім соймі проти правительства Падеревского.

ПОЛЬСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВИСЛАЛО ПРОТЕСТ ДО ПРЕЗИДЕНТА ГОЛУБОВИЧА.

Жалуеть ся на переслідуване Українцями Поляків у східній Галичині.

Віденська часопись „Нає Фрає Прессе", з дня 2. лютого, доносить, **що представник польського правительства, Ґалецкі, предложив президентови галицько-української ради, Голубовичови, меморіял з протестом проти лихого трактованя Поляків у східній Галичині.**

Польське правительство протестує проти віддалюваня польських урядників та проти переслідувань і арештовань Поляків. Публичні оголошеня появляють ся без польського змісту; всі польські написи в бюрах і урядах зовсім знесено. Польській молодіжи заборонено носити національні відзнаки. Ще перед остаточним полагодженем справи східної Галичини Українці змушують Поляків до заяв вірности українському правительству та від того роблять залежною виплату урядових платень. Урядників, які не хочуть підписати такої деклярації, караєть ся бойкотом зі сторони товариств, які доставляють поживу.

Вязниці в Тернополи є переповнені сотками польських військових полонених і інтернованих осіб цивільних; з ними обходять ся в нелюдський спосіб. Між ними поширюєть ся плямистий тиф. Замісць уділеня лікарської помочи українські лікарі кажуть їм: „Ви захотіли Львова, то маете". Подібно маєть ся річ в Микулинцях, де інтерновано тисячу польських бранців.

В меморіялї містить ся дальше протест проти знищеня польських памятників в Тернополи, Золочові, Жовкві і Станиславові. В деяких місцевостях, як приміром в Острові (сокальський повіт), силою затягнено польську молодіж в ряди української армії, приневолюючи її бороти ся проти своїх власних братів. Меморіял пятнує насильства над польськими цивільними, яких Українці увязнили, арештуючи Поляків в Зборові, Самборі, Перемишлянах, Раві руській і Жовкві до 70 року житя. Українці побивають вязнів кольбами і прозивають їх „польськими собаками". Меморіял вислано на особисту адресу до президента д-ра Сидора Голубовича, яко особи, котра має репрезентувати високу культуру людську і суспільну.

Поляки роблять його особисто відповідальним за всі ті насильства. Меморіял жадає точного приміненя у боротьбі і трактованю бранців і закладників міжнародних постанов. Вкінци домагають ся Поляки пошанованя для культурного дорібку і польських народних скарбів.

(Що польські наклени про „страшні насильства" Українців супроти Поляків у східній Галичині належать до видумок і зовсім минають ся з правдою, про се сьвідчить недавний звіт д-ра Вол. Охримовича і д-ра Стефана Томашівского з положеня у східній Галичині, які, будучи польськими закладниками у Львові, відбули подорож по східній Галичині і предложит дотичний звіт польському правительству. В сім звіті є опрокинені всі брехні польського правительства, якими воно намагаєть ся представити Українців в чорнім сьвітлї перед сьвітом).

ГОЛОВНИЙ КОМАНДАНТ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСК В ГАЛИЧИНІ, ҐЕН. ГРИЦЬ КОССАК, ПОГИБ В БИТВІ.

На його місце іменувало укр. правительство ґен. Павленка.

Львівська „Ґазета Поранна" доносить, **що в битві під Жовквою з польськими військами під командою ґен. Ромера поляг головний командант галицько-українських військ, ґен. Коссак.**

На місце ґен. Коссака київське правительство іменувало головним командантом українських військ на галицькім фронті ґен. Павленка.

Ґен. Гриць Коссак був головним командантом і організатором Січових Стрільців. В останних часах став він головним командантом українських військ в Галичині, які під його командою здобули свого часу Львів і Перемишль, котрі то міста Українці були приневолені опустити.

ВІЙСКОВА І ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В КИЄВІ НЕПЕВНА.

ЛЬВІВ, 6. марта. — **Політичне і військове положене в Киеві є непевне,** як доносять одержані вісти.

Петлюра перебуває й доси у Винниці (подільська ґубернія). **Місто Київ, як доносять, находить ся під властию Раковського, премієра українського савєтського кабінету, в якім находить ся також большевик Пятаков з Москви, котрого батько був купцем-міліонером.**

КУБАНСЬКІ КОЗАКИ А БОЛЬШЕВИЗМ.

Не хочуть бороти ся проти савєтів.

„Наш Путь" доносить, **що кубанські козаки рішили не допускати большевизму і большевицьких військ на свої землї, але з другої сторони заявили, що не будуть бороти ся проти савєтів.**

ЖИДІВСЬКІ ПОГРОМИ В ГАЛИЧИНІ І НА ПОДІЛЮ.

В Проскурові мало згинути 400 родин.

СТОКГОЛЬМ, 7. марта. — Жидівське пресове бюро доносить на підставі вістий віденської часописи „Ідіше Морґенпост", **що у східній Галичині і на Україні прийшло до жидівських погромів на великі розміри.**

Вісти доносять, що в Проскурові (подільська ґубернія) **убито 400 жидівських родин.**

РУМУНІЯ ПРОГОЛОСИЛА ВОЄННИЙ СТАН НА БУКОВИНІ І В БЕСАРАБІЇ.

Українські большевики переводять напади на Румунів.

БУКАРЕШТ, 23. лютого (телеграма зпізнена). — **На границі Бесарабії і Буковини українські большевики переводять без перестанку напади на війська румунські.**

Для більшої певности румунське правительство проголосило на Буковині і в Бесарабії воєнний стан.

ПЕРЕҐОВОРИ МІЖ ПОЛЯКАМИ І ҐЕН. ДЕНІКІНОМ.

Плянують спільну акцію проти Українців і большевиків.

Варшавська часопись „Курієр Поранни" доносить, **що в половині січня прибув до Варшави ґен. Потоцкі, делеґат ґен. Денікіна, і вів переговори з ґен. Пілсудским в справі спільної акції військової проти російських большевиків і Українців.**

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Замах на владивостоцьке правительство.

ВАШІНҐТОН, 7. марта. — **Ґен. Іван Рінов, командант російський військ у Владивостоці, увязнив і вислав до Харбіна шість членів небольшевицького місцевого правительства,** як се доносять вісти, які надійшли до департаменту загр. справ.

В телеґрамі сказано, що сей замах був переведений ґен.Ріновом на власну руку. Омське правительство адм. Колчака не давало йому жадних розпоряджень в тій справі. Причиною увязненя є „політична діяльність" членів правительства.

В боротьбі з большевиками Японці втратили 238 в убитих.

ПАРИЖ, 8. марта. — В битві на північ від Алексієва, на Сибіри, большевики знищили цїлий відділ японського війська, як се доносить нинїшна телеґра з Токіо.

З відділу, який числив 250 людий, остало при житю всего 12 жовнірів. Втрати большевиків, які були десять разів більші, оцінюють на 500 людий.

В два дні опісля Японці віднесли побіду над большевиками на захід від Благовєщенска.

Німецькі війська мали відзискати Риґу.

ЛОНДОН, 7. марта. — Німецькі війська мали віднести на балтійськім побережи побіду над большевиками і відзискати місто Риґу, як се доносить телеґрама пресового бюра „Телеґраф".

За два місяці померло в Петрограді 100.000 людий.

БЕРНО, 8. марта. — В протягу грудня і січня померло в Петрограді около 100.000 людий з причини голоду і пошестий, як се доносять урядові звіти на підставі донесеня збігців, які в числі 400 прибули щойно з Росії.

У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Маніфест до французьких робітників в справі мира.

ПАРИЖ, 8. марта. — Французька загальна федерація праці оголосила, покликуючи ся на останну промову през. Вілсона в Ню Йорку, слїдуючий маніфест до всіх робітників:

„Ми є готові приймити лише такий мир, котрий буде опертий на принципах, які знищать жажду інтриґ і захланности.

„Відкинемо всяке вирівнуване границь, як се має ціху заборчости.

„Протестуємо проти дальшої оружної інтервенції в Росії.

„Скидаємо зі себе всяку відповідальність за суспільні події, які можуть наступити на случай дальшого нехтованя нашими мировими делеґатами домагань робітників, які є згідні з цілим людством".

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГОЛОВНА РАДА РІШИЛА РОЗПОЧАТИ ЗНОВА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕГОВОРИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

Німеччина має одержати аж до жнив по 400.000 тон поживи що місяця.

ПАРИЖ, 8. марта. — **Аліянти приймили предложене американських делеґатів в справі поновних економічних переговорів з Німеччиною, зобовязуючи ся доставити їй аж до нових жнив конечну скількість поживи, щоби в сей спосіб здержати поширене большевизму в Европі.**

Американські знавці оцінюють, що Німеччина мусить одержати що місяця 400.000 тон поживи.

Аліянти є готові зобовязати ся доставити Німеччині поживу до нових жнив, за що Німеччина мала би передати їм свою торговельну фльоту. За поживу Німеччина мала би платити за посередництвом невтральних держав, уживаючи до заплати заграничні вартісні папери, які находять ся в Німеччині.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПОБІДА РОБІТНИЧИХ САВЄТІВ.

Німецьке правительство згодило ся вставити до конституції орґанізацію савєтів.

ВАЙМАР, 8. марта. — **Представники соціял-демократів, які розпочали в четвер нараду з членами правительства в справі страйку в Берліні і концесій, відїхали в пятницю рано до Берліна. Наради вели ся до пізна в ночи і покінчили ся успішно.**

Услівя, на які згодило ся німецьке правительство, були предложені страйкуючим в Берліні в пятницю пополудни. Між услівями є признане новою конституцією робітничих рад.

Боротьба в Берліні устала.

БЕРЛІН, 8. марта. — Міністер війни Носке здавив заворушеня, викликані Спартаками. Нині панує в Берліні знова спокій і лад, хоч деякі головні улиці і площі виглядають як найкровавійше побоєвище у Франції.

Сей тиждень був найгірший в історії міста. Ще вчера тривала битва від рана до полудня.

Жертви в людях великі: 150 убитих і що найменьше 600 ранених.

Президент Еберт не приймив резиґнації Шайдемана.

АМСТЕРДАМ, 7. марта. — **Канцлер Шайдеман вручив нині свою резиґнацію президентови Ебертови, щоби полишити йому свобідну руку в теперішній ситуації,** як се доносить берлінська часопись „Цайтунґ ам Міттаґ".

Президент Еберт не приймив резиґнації і візвав Шайдемана, щоби він і його кабінет позістав надальше в уряді.

Німецька Австрія ухвалила злуку з німецькою републикою.

БАЗИЛЕЯ, 7. марта. — **Конституційна комісія австрійських установчих зборів ухвалила одноголосно предложене правительства в справі проголошеня німецької Австрії демократичною републикою і складовою частию німецької републики,** як се доносить урядова телеграма з Відня.

Вісти з Відня доносять, що ґубернатор полудневого Тиролю зажадав від Карла Реннера, канцлера німецько-австрійської републики, щоби позволив йому перевести кроки в справі злуки полудневого Тиролю з прочим Тиролем.

Підчас заворушень німецьких в місті Клядно, на північний схід від Карльсбаду, було 17 осіб убитих і 110 ранених.

В ЕСПАНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Еспанії проголошено загальний страйк.

МАДРИД, 7. марта. — **Федерація робітників ухвалила вчера вечером, щоби з днем 10. марта проголосити загальний страйк.**

Страйк не буде обмежений на Мадрид, але має обіймити цілу Еспанію.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on March 10, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Мировим делеґатам Кореї американське правительство відмовило пашпортів.

ВАШІНҐТОН, 7. марта. — Департамент загр. справ відмовив видачі пашпортів двом корейським делеґатом, які мали відїхати на мирову конференцію в Парижи.

Інструкція, яку в сїй справі надіслав секретар Лєнсінґ, звучала: Було би великою шкодою для корейських делеґатів, коли би вони під теперішну пору прибули до Парижа". (Корея находить ся від часу японсько-російської війни під кормигою Японії).

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодинове число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

УКРАЇНА І МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ.

Дня 27. лютого с. р., як звісно, була телеграма з Женеви, в Швайцарії, від тамошного українського інформаційного бюра, яка доносила, що аліянти згодились, по переговорах з Українцями, признати Україну яко самостійну і суверенну републику і допустити її представників на мирову конференцію, а також, що відтак Україна має вступити до союза аліянтів та що аліянти мають дати їй військову поміч проти большевиків.

Опісля була друга телеграма з Парижа, в якій говорило ся про признане аліянтами України, однак урядового потвердженя сеї вістки не було.

Відтак, дня 6. с. м., телеграма з Парижа доносила, що українські мирові делегати вже допущені на мирову конференцію.

І вкінци, телеграма з Берна, в Швайцарії, з дня 8. с. м., доносить, що президент української народної републики — мабуть вірно Володимир Винниченко — є в дорозі до Парижа, де має стрінути ся з президентом Вілсоном.

* * *

Жадна з тих вістий не походить з якогонебудь урядового жерела; всі вони відай є приватного походженя, однак те, що вони годять ся у справі признаня української мирової делегації, вказувало би, що аліянти вже дійсно признали українську народну републику і згодились допустити її делегатів на мирову конференцію.

Доси на ділі не було жадних поважних причин проти признаня України і допущеня її делегатів на мирову конференцію. Одинокою причиною були тільки інтриги ворогів України в Парижи. Сидять там тепер сотки московської і польської шляхти з України, які з усіх сил агітують проти признаня самостійної України. Московські шляхтичі просять аліянтів, щоби їм віддали Україну, а вони вже потрафлять нею господарити і побити большевиків. Се значить, аби їм дали війска і гроший, а вони вже все полагодять, так як аліянти хотять. Зновах польська шляхта говорить, що як аліянти позволять їм загарбати східну Галичину, Білорусь і Литву, а ще дадуть гроший і війска, то вони також зроблять се, що обіцює московська шляхта.

Однак аліянти добре знають, а бодай повинні знати, що як дадуть армію і гроші, то і без шляхти чи то московської чи польської можуть прогнати большевиків з України, з Білорусі і Литви. І в додатку не потребують нагороджувати шляхти, а не віддаючи їй в посідане цілих країв і народів, не потребують приготовляти нової війни на найблизшу будучність.

Признане української народної републики і допущене її делегатів на мирову конференцію се одинокий розумний вихід із заплутаного і замішаного положеня у східній Европі. Без свобідної України не може бути спокою у східній Европі, але коли би її скривджено, нагороджуючи польську шляхту бодай частиною українських земель, то також спокою не буде. Мир і спокій у східній Европі може бути тільки тоді, як народи західної Европи віддадуть справедливість всім народам східної Европи.

БОРОТЬБА „НАРОДНОЇ ВОЛІ" З МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ І ПРАВАМИ УКРАЇНИ.

В „Народній Волі" з дня 25. лютого 1919, находимо статю п. з. **„Поворот до краю"**, яка кінчить ся осьтаким уступом:

Українськими горожанами є в теперішню пору тільки ті, що актуально живуть на Україні і зголосили своє українське горожанство. Хто на Україні родив ся, а жиє поза Україною, той не є українським горожанином, поки не дістане в законний спосіб українського горожанства. Українці в Америці є доси фактично тільки австрійськими або російськими підданими і українська република так само не має обовязку їх приймати на свою територію як не має обовязку приймати Німців та Шведів. І як американське правительство уважно переглядає в Касельґарді, кого з чужинців приймає на свою землю, так і українське правительство мусить добре слідити, чи вертаючий з Америки еміґрант є гідний доступу на українську землю чи ні.

Українські жовніри клали свої голови в битвах з Німцями, Мадярами, Поляками, Романами і Москалями не на те, аби перша-ліпша паршива вівця, повернувши з Америки, могла свобідно підкопувати будівлю, здвигнену на їх кістках.

Українська земля має бути замкнена для зрадників!

* * *

Розумієть ся, що се, що „Народна Воля" написала, є **неправда.**

Є простою брехнею, аби Українці з Галичини або з України не мали права вернутись до свого краю то аби українське правительство могло їх не допустити таксамо як Німців або Шведів.

Длятого „Свобода" вказала на ту брехню, яку ширить пан Стечишин з „Народної Волі", з незнаня річи і зі злоби.

Однак пана Стечишина се не опамятало. Він повторив свою історію ще раз і каже, що ніхто не має йому до розказу, бо він знає міжнародне право таксамо як Хінець знає хінську мову.

Де той Хінець родив ся, що знає так свою мову як пан Стечишин знає міжнародне право, ми не знаємо, але як би на ділі такий Хінець де був, то він би не знав в „Чап Суї" замовити собі „чап суї" з таким знанєм хінської мови, яке є знане міжнародного права у пана редактора Стечишина.

Нема, пане Стечишин, такого міжнародного права, яке би забороняло Українцям з України і з Галичини вернутись до свого рідного краю.

Впрочім, важнійшу ролю в сім випадку буде грати право української народної републики. Україна деякі права покищо може признавати з минувшини, але може в короткім часі ухвалити вже свої нові права. **Отже і права української народної републики ані тепер не забороняють ані не будуть забороняти Українцям, що є на іміґрації, вертатись свобідно до свого краю.** Що більше, можна радше сподіватись, що українське правительство буде заохочувати українських іміґрантів до повороту до рідного краю і не є виключене, що буде давати їм вільні землі. Однак се ще покажеть ся в будуччині, але про заборону повороту вже нині можна сказати, що се дурна видумка.

Не лише на Україну, але і до других держав в Европі, по підписаню загального мира і по приверненю загального порядку і спокою, можуть Українці їхати, можуть купувати собі посілости, господарити, провадити бізнес і т. д. Таких обмежень, як є в Злучених Державах і в Канаді, нема в европейських державах, з тої причини, що в Америці відбуваеть ся ще масова кольонізація, коли в Европі поселене народів є вже усталене.

* * *

Пан Стечишин спершу говорив, що **Україна не признає** українських іміґрантів з Америки за своїх горожан, а опісля змінив фронт і каже, що **Злучені Держави не признають** їх за українських горожан.

Пан Стечишин повинен би видіти, що тут є якась ріжниця.

Злучені Держави не можуть признавати українських горожан, як ще не признали української держави. Се-ж така проста річ і ясна, що навіть з Скрентоні, хоч би і при сьвітлі місяця, можна би її добачити. **Однак з хвилею, як Злучені Держави признають українську державу, признає також і горожанство тих Українців, що походять з тої української держави, а не набули горожанства Америки чи иншої держави.**

Як пан Стечишин, котрий знає міжнародне право так як якийсь Хінець мову хінську, сьому не вірить, то нехай спитаєть ся польських, чеських і югославянських іміґрантів, чи вони є горожанами своїх нових держав чи ні. Нехай спитаєть ся їх, чи їх держави таксамо до них відносять ся як до Німців або !Шведів, чи ні. І вкінци, — як сам він, хоч знавець міжнародного права аки Хінець своєї мови, сього не знає — нехай спитаєть ся польських, чеських і югославянських іміґрантів, чи вони мають право до горожанства у своїх державах без огляду на признане тих держав Америкою, чи аж по признаню.

Признане Америкою України буде мати такий наслідок, що Америка українських горожан буде вважати за українських горожан, але без огляду на се признане Україна сама вважає своїх горожан за своїх горожан, а не за чужинців, а іміґрантам з українських країв не може відмовити повороту ані не може трактувати їх так як чужинців, як Шведів і Німців, ані навіть так як Хінців, що знають свою мову так як пан Стечишин міжнародне право. І не буде так трактувати.

„МАЙЖЕ ОДНОГОЛОСНО"...

(Коментарі до дописи з Елізабет).

Люди, читаючи в 27-мім числі „Свободи" допись з Елізабет, Н. Дж., стрінуть там таку замітку: „По зборі ще раз забрав слово п. Величко і перечитав слідуючі резолюції, приняті вічевиками **майже одноголосно".**

Відтак слідують резолюції, в яких говорить ся, що Українці в Елізабет, зібрані числом 300 на вічу у Форстер Гол:

Витають Винниченкове правительство в Києві, яке признає весь український нарід в старім краю.

Витають побідні війска українського патріота Семена Петлюри, які борять ся також о визволене нашого рідного краю: Галичини, Буковини, Угроруси й Холмщини — з рук ворогів Поляків, Мадярів і Румунів.

Витають і годять ся на всі демократичні принципи президента Вілсона, а признаючи їх, домагають ся, щоби правительства аліянтів признали українське правительство Винниченка, а також, аби признали українському народови право на самовизначене і самостійність та допустили делеґатів самостійної України на мирову конференцію в Парижи.

Голосно протестують проти нового наїзду московських большевиків на Україну, уважаючи се рабунком наших прав, за які ми будемо бороти ся до останної кроплї крови.

Домагають ся злуки всїх українських земель, а се: Галичини, Буковини, Угроруси, Холмщини й Кубанї до Великої України.

Годять ся з ухвалами Всеукраїнського Народного Зїзду, який відбув ся в Ню Йорку 16.—17. січня 1919.

Характеристичне явище, що проти всїх шістьох резолюцій, від першої до останної за порядком, протестували лише три особи. Майже на триста вічевиків було лише трох обструкціоністів.

Для ширшого загалу цікавим буде знати, хто вони, сї обструкціоністи. Подумав би хтось, що се Поляки, або Москалї, або Румуни, або Мадяри, яким залежить на тім, аби до злуки українських земель не допустити. Але думати так було би гіркою похибкою в сїм случаю. На вічу, правда, були Поляки, були і піддані колишної Росії, але анї один з них не понизив своєї гідности в очах кільканайцяти десяток українських душ. Анї один з них не сказав одного слова, коли, приміром, на адресу Поляків сипали ся гіркі слова гіркої правди про знущаня над українським народом. І при читаню резолюцій вони або не голосували цілком, або голосували за принятем.

Тома особами, які голосували проти всїх резолюцій, є ніхто инший, лише наші, наші доморідні „патріоти" зпід федераційного омофора... Їх імена: **Іван Урбан, Микола Янків і Андрій Малоїд.** Се імена трох обструкціоністів на вічу в Елізабет; се імена тих, котрі підносили руки проти принятя навіть такої резолюції, в якій говорило ся, що елізабетські Українці хочуть злуки всїх українських земель в одну велику українську републику.

Відки таке засліпленє взяло ся в сих трох людий, які звуть себе Українцями? За відповідию не треба далеко шукати; вистарчить знати, що вони є щирими федераційниками.. І будучи федераційниками, вони є нагодовані таким сліпим шовінізмом партійним, якого не знайдеть ся хиба в жадного члена або приклонника якоїсь партії.

Шовіністичне засліпленє сих людий дійшло до такої степені, що вони може навіть проти власної думки протестують проти резолюції про злуку всїх українських земель, лише тому, що сю резолюцію ухвалювано на вічу, скликуванім з рамени Українського Народного Комітету. Сї люди не орієнтують ся самостійно. Колиб їм боси від Федерації казали голосувати не то за плебісцитом, але й за тим, аби Галичина належала до Польщі — вони будуть голосувати. Але будуть голосувати проти злуки українських земель, коли таку злуку запропонує хтось инший, приміром Український Народний Комітет. Коли би Федерація казала тим людям причіпити собі камінь на шию і скакати у воду, а Комітет відраджував би їм се, — то вони послухають Федерації. Се шовінізм, засліпленє.

І вишколюванє таких характерів в українській суспільности принесе проклятє для їх учителів, а шкоду для народу. Чому бути сліпим орудєм в руках другого? Чому жити в засліпленю? Чи не красше бути чоловіком нормальним і орієнтувати ся самостійно? Чи не красше було би навіть для тих трох людий, колиб вони, почувши на вічу резолюцію, застановили ся як слід над нею і тоді поступили так, як їх власна думка наказувала би їм?

Прецінь, колиб ті люди були застановили ся над сею резолюцією, то вони певно не були би голосувати проти неї, бо ані їм ані українському народови вона шкоди не приносить, але противно — коли би злуку українських земель переведено в житє, то се було би користю для всього українського загалу!

І, кажу, колиб сї люди були подумали самостійно над сею резолюцією, то не були би голосували проти неї; не були би поставили себе в таке чорне сьвітло; не були би почули від прочих вічевиків таких гірких слів обуреня, як: хруні, зрадники, запроданці, кацапи!

Звертайте на праву дорогу!

Микола Д. Величко.

ЗБИРАЙТЕ І СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА 100.000-НИЙ ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ!

Кождий Українець і кожда Українка

В СІЙ РЕПУБЛИЦІ, повинні безвпинно дбати про се, щоби число передплатників „СВОБОДИ" постійно побільшалось, бо зріст числа читачів „СВОБОДИ" значить — ЗРІСТ ГРОМАДИ СЬВІДОМИХ УКРАЇНЦІВ і УКРАЇНОК, котрі розуміють, що значить стояти за українську народну справу та за загальнолюдську справедливість і демократію. Ся громада — се зорганізована сила на демократичних засадах. Як Ви вірите в силу тої многотисячної громади, то старайтесь о ще більший її зріст через приєднуванє нових передплатників. Більша сила принесе більші здобутки для загальної справи і для кождого читача „СВОБОДИ" у поліпшеню часописи.

ЧИ РОБІТНИКИ Є ЛІНИВІ?

Що пересічний робітник замало „виробляє", се річ відома і обчислена в точних статистичних цифрах. Навіть в американських фабриках, де здаєть ся все йде так швидко і складно як лише можливо, робітники пересічно продукують мало що більше як ледви одну третину того, що моглиб виробити за тойсамий час, тоюсамою силою і працею.

Але чому воно так? Чому „ефішенси" (видатність) промислових робітників є така низка? Чи тому, що робітники лїнують ся і не хочуть робити?

Таке питанє поставлене було новозорганізованому Шкільному Відділови в Департаменті Праці і він дає на те питанє зовсім инакшу відповідь. А власне, зовсім не те показують статистичні цифри причин, чому робітників відправляють з роботи. Ледви в десяти випадках на сто за причину подаєть ся неохоту до праці або недбайливість робітника. В девятьдесяти случаях на сто признаєть ся, що робітник в нічім не винуватий, а мусить покидати роботу тому, що нема матеріяу, або замовлень, або знарядів, або мотору, або через направи в варстаті, або врешті тому, що роботи не вміє.

Або иншими словами: такі річи як особисте лінивство зовсім неважні в промисловій продукції і не мають на неї впливу.

ПАН ІҐНАЦИ ПУКАЄ КАМУФЛЯЖ.

Премієр кабінету нової панської польської републики, пан Іґнаци Ян Падеревскі, грає дальше польському народови марша і затуманює та обманює його. Дурить пан Іґнаци польський нарід, що буцімто він веде його до волї; що нібито се він грає йому марша свободи.

А тимчасом він грубо обріхує польський нарід. Він хоче гарматами завоювати чужі землї, землї українські, білоруські і литовські, аби польські пани, дідичі-галапаси остались там дальше панами.

Його музика, його гармонія, його „марш до свободи", його фортепян, його довге поетичне волосє, його музикальна розмашистість — все те тільки простий камуфляж, для обдуреня сьвіта. А сей камуфляж має закрити власне ті шляхотські заборчі пляни, задля яких він з Америки поїхав до Варшави і задля яких при помочи шахрайств править Польщею та збирає війска і від Німців купує для них гармати й амуніцію.

Та довго з таким камуфляжем пан Іґнаци не потягне.

Бо панам приходить конець.

ПЕРЕД ВІДЇЗДОМ ДО ПАРИЖА.

Як звісно, в новім, 66-тім конґресі у Вашінґтоні тепер мають більшість републиканці. Тому то републиканська партія дуже била на се, аби президент Вілсон скликав спеціяльну сесію (extra session) нового конґресу, аби в його неприсутности вони могли радити і балакати у Вашінґтоні. І длятого також при кінци старого, 65-ого конґресу вони зробили обструкцію („філібостер") тай не дали ухвалити богато билів, сподіваючись, що вже для самого ухваленя билів президент Вілсон скличе новий конґрес.

Але президент Вілсон не скликав.

Сей жартовливий образок представляє президента, котрий каже до нового конґресу, де републиканці мають більшість:

— Тут будеш сидіти, поки я не верну ся з Европи! Аж верну ся з Европи, отворю кепітол на першу сесію нового конґресу. Наперед мушу полагодити пильнійшу справу, як ось Лїґа Народів, якої конституцію маю отсе в руках. Я знаю, що ти проти моєї Лїґи Народів, але глянь, кілько за мною народа: всї ті маси стоять за Лїґою Народів. Ти не хочеш розуміти почувань і стремлїнь тих мас народних. Всї вони хотять не лише мира, але мира певного і тривкого, який може забезпечити тільки Лїґа Народів. Через війну не терпимо ми, котрі правимо, але ті маси, котрими ми правимо. Памятаймо-ж, що ми мусимо слухати волї тих, що терплять, котрим війна понищила родини, бо поубивала їм синів, братів, батьків, або прислала їм до дому калїк. Ті маси тепер, по війні, мають голос. Ті маси не хотять вже більше війни. Таксамо вільні прості люди усюди не хотять війни. Вони хотять Лїґи Народів і нашим обовязком є привезти їм з мирової конференції в дарі Лїґу Народів. Се найбільший дар для грядучих народних мас!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ НЕ НАКЛАДАЄ ЖАДНИХ ПОДАТКІВ НА СВОЇХ ЧЛЕНІВ.

Причиною того є се, що У. Н. Союз опертий на сильних основах і може перебути удари, яких не видержать слабі орґанізації, утворені тільки для конкуренції У. Н. Союзови і ратують ся перед упадком податками.

Длятого У. Н. Союз дає найліпше забезпечене своїм членам, якого не можуть дати слабі орґанізації, котрі виставляють обезпечене своїх членів на ризико.

Ще найменьший другий удар і такі слабі орґанізації вже не виратують ся і податками. Тоді вони мусять упасти, а з ними потерплять і тисячі членів, котрі роками цілими надармо платили вкладки і податки.

Пора членам слабих податкових орґанізацій застановитись над справою своєю обезпеки і вернутись назад до своєї першої запомогової орґанізації — Українського Народного Союза.

В недолі пізнаєть ся найліпше правдивого приятеля, тож коли У. Н. Союз в минулій недолі, підчас інфлюенційної пошести, показав ся найліпшим приятелем своїх членів, бо родинам померших членів сейчас виплатив посмертне, а на живучих членів не накладає жадних податків, то він є найліпшим і правдивим приятелем своїх членів і всїх Українців, котрих закликає єднатись під свій народний прапор.

Малі і слабі орґанізації потворено не для добра членів, а для конкуренції У. Н. Союзови і для цілий партійної політики одиниць.

Коли У. Н. Союз заводив у себе реформу, то ті одиниці кричали: „Ходіть до нас, у нас розмет, не слухайте У. Н. Союза!"

І були такі, що не слухали і казали, що рада У. Н. Союза дорога.

А що тепер показало ся?

Показало ся, що добра рада дорога, але зла ще дорозша! Ті крикливі слабі орґанізації не лише що і в себе мусїли також завести реформи, але упали під першим ударом більших виплат і накладають на своїх членів податки.

А що буде дальше?

Що буде, як ті слабі крикливі орґанізації цілком впадуть?

Що буде, як тисячі їх членів одного дня лишать ся без запомогових орґанізацій і без забезпеченя для своїх родин?

Що тоді скажуть ті одиниці, що для своїх особистих цілий або для своєї партійної політики розбивали свою першу орґанізацію?

Їм се байдуже, але члени їх орґанізацій повинні вже тепер над тим поважно застановитись і вернутись до У. Н. Союза, аби в короткім часі, як ті слабі орґанізації попадають, вони не остались цілком без орґанізації.

Се діло членів і вони повинні самі над тим подумати, а не оставляти його тим, що вміють тільки накладати податки.

одному делегатови з кождого товариства.

Ціль сього комітету: зібрати чимскорше потрібний фонд на будову рідної школи.

Бажаємо як найкрасших успіхів, бо справді рідна школа — се підвалини будучности нашої тут еміграциї. Щасть Боже!

Присутний.

BERWICK, PA.

З народного житя в Бервік, Па.

Щоби не докучувати часто Редакції „Свободи", то вже від довшого часу не доносив я нічого з нашої місцевости. Та боячись, аби хтось не подумав, що наше місто завмерло, я отсим доношу, що гарні ідеї й обильні розмахи сьвідомости наших громадян біжать з кождим днем широким кроком вперед. І щоби задосить учинити справедливости, то мушу сказати, що почин до всего, що лиш гарне, дає наш парох, котрого слово як вода цілюща не руйнує, але будує. Він сіє в нас золоте зерно, тож дай йому, Боже, золоте живно зібрати!

Дня 22. лютого відбуло ся у нас представлене „Невольник", устроєне товариством „Запорожська Січ". Г. Лехновський в ролі Коваля показав ся на притуд знаменито. Всі артистичні види його рухів звязані з нашим житем були так принадні, що присутні готові були перебути всю ніч, — як довело ся чути від одного учасника. Пані Анна Рибак знаменито віддала ролю Ярини. Люблячи Стефана понад власне житє, в місцях, де насолоджувалась ним, а дальше в безуспішности подружних мрій, показала ся несподівано гарно. Також її сольовий спів випав удатно, бо співала душею і серцем щирої Українки. Не без загального заінтересованя виступав Н. Мисяк в ролі Стефана, бо він у своїй бесіді і співі виказав ціле богатство голосу і молодецьке чутє за милою. І. Дубіль в ролі Недобитого дав справдішний тип бандуриста і співом росколисав неодно аболіло серце. До звеличеня штуки в значній мірі причинило ся наше парубоцтво, яке було узброєне як слід і представляло Запорожців. До прикрашеня штуки прислужились у великій мірі гарні костюми. Се був вид, гідний уваги. Мені здавало ся, що я десь у Карпатах, що шумить дуброва на горах Бескида, що виджу ті околиці, котрі порівають мою душу і від котрих я не мою сили думками відірвати ся.

Народу було досить і кождий очарував ся до вестиму. Гості були над вираз вдоволені і кождому на лици можна було вичитати любов і серіозне трактоване своєї штуки. Бо то була радість, яка, дай Боже, щоби не рідко гостила до людських сердець!

Найбільше праці в тій справі треба приписати дякоучителеви С. Данильчукови, який в часі свого побуту в нас найбільше мас до діла з музикою та співом. І коли би не щира праця і його змилуванє, то наша штука не малаб тут такого красного поводженя. Длятого, Пане Данильчук, іменем парохії я Вам щиро гратулюю. Будьте і на далі в нас так діяльним, а загал наш з певностию не відмовить Вам належної пошани і подяки.

А Вам, молоденькі аматори, честь і слава! Ви своїми виступами даєте нагоду зазнавати радісних хвиль на чужині. Ви доповняєте рідний характер старої вітчини. За те Тобі, молодіже, Тобі, український цьвіте, щирим серцем желаю як найкрасших успіхів умового розвою і дальшої енергічної посьвяти для української сцени.

Николай Михайлишин,
член Відділу Січового.

ALLENTOWN, PA.

Недбальство наших людей.

Жаль, який маю в своїм серци, мушу виказати у своїй найдорозшій часописи „Свободі". Не раз і не два читаю я дописи розмаїті то про се то про те; не раз і не два бачив я у тих дописях, як наш український нарід блудить через те, що вступає в члени таких организацій, котрі лиш аби місячні вкладки взяли від кождого члена, а по смерти котрого з тих членів їх спадкоємцям хоч бери тай бий ся з такими организаціями.

Чиж се красно, любі брати, на се дивити ся, або слухати, як мені нераз довелось вислухати кілька осіб, котрі нарікали на такі организації, які їм не хотіли виплатити посмертного, як жінкам по їх чоловіках, або чоловікам по їх жінках? Тепер мушу признати ся, що мій швагер з Маганой Плейн, Па., перед кількома роками вступив був до одної з таких организацій під іменем О. Р. Б. і перед кількома місяцями помер на інфлюєнцу. Він був обезпечений на 1.000 долярів: 500 долярів мав записано на свою жінку, а другия 500 долярів на свого 15-місячного хлопця. І що думаєте, любі брати Українці, дістали вони ту запомогу? Та де, ні! І Бог зна, коли дістануть, а може й ніколи!..

Як би покійний був належав до Українського Народного Союза, то з певностию, що його жінка й дитина були би дістали свою належитість зараз.

Наш український нарід бачить перед собою дві дороги: одна чиста, суха, а друга з болотом. Замісць іти на ту чисту дорогу, суху, він бере тай лізе в болото.

Любі брати! Час вже раз пізнати ті свої похибки, які путають ся і дотепер у наших головах. Проч з ними! Дивім ся ясно на той сьвіт божий, а тоді будемо знати, хто є нашим приятелем, а хто ворогом. Вступаймо громадно в члени Українського Народного Союза, бо він є нашим приятелем, бо він є найбільшою українською организацією в Злучених Державах.

Іван Рудакевич,
член 147-го відділу У. Н. Союза.

PERTH AMBOY, N. J.

Театральне представленє.

В неділю, 2. марта с. р., товариство співацьке в Перт Амбою дало представленє „Нещасне коханє". Сама штука досить трудна і вимагає добрих сил. Та Перт Амбой є такою місцевостию, яка вже давнійшими часами здобула собі добру славу завдяки силам своїх аматорів. Уряджувано там такі представленя як „Не ходи Грицю", „Запорожець за Дунаєм" і т. п., а з кождого представленя аматори виявували ся дуже гарно.

І се представленє послідне випало, як попередні. Та не диво, бо в нім виступали такі аматори як пані Зволинська, пані Грабарова, панна Маранська, панна Сенько, пп. Балай, Маслій, Яричевський, Чижик, Кульма, Пілнак, Журавецький, Телішевський, Рожик, Дудок і другі. Пан дякоучитель Грабар і аматори доложили своїх старань, аби представлене задоволило всіх, та однак трафила ся одна річ, яка дуже попсувала гумор аматорам, як і публиці. Народа зійшло ся много, але також і множество дітвори і ся власне дітвора відобрала добре вражінє, яке повинна була лишити по собі штука.

Майже все в Перт Амбою публика заховувала ся на представленях інтелігентно і спокійно, але ніколи стільки дітвори не було як послідним разом. Вони бігали, топали ногами, а школярі робили гамір до невитримання.

Тому наука з сего представленя нехай буде як Пертамбойцям так і всім місцевостям в Америці така: не пускати дітий низше 14 літ на представленя, бо діти в Америці бутні, непослушні і дуже мало з добрим вихованєм.

Чи мають ся дітий позбавляти видіти представленя? Ні! Є й на се спосіб. В сам день представленя, коли грають ся в неділю вечер, моглиб аматори зробити собі о 2-гій годині пополудни послідню пробу і то в костюмах, хоч би й без великої характеризації. Ся послідна проба мала би бути представленєм для дітий. А чи се має бути за малим вступом чи зовсім за дармо, се залежати буде від заряду аматорів.

Таким чином і діти-школярі були би вдоволені, бо зайнялиб собі вигідно місця, і не фактувалиб ся зі старшими, а публика знова була би вдячна, що без перешкоди може вислухати з вдоволенєм кожде представленє.

Або моглиб аматори зробити головну пробу день перед попсом і на сей вечер пустити дітвору.

Ще одна річ.

Вже стільки було писано по часописях, що наш нарід не вміє заховати ся на драмах. В хвилях великої розпуки декотрі навіть реготуть ся і то на голос, чим перешкаджають публиці і знеохочують аматорів, а самі дають о собі сьвідоцтво, що не розуміють штуки.

Присутний.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 27, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеть ся в неділю, 16. марця, о 3-тій годині пополудни, в гали української школи під числом 93 Ван Бюрен стр. Кождий член мусить явити ся на тім мітінгу, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — С. Бригідир, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 347, подає до відома, що квартальний мітінг відбудеть ся в неділю, 16. с. м., у п. Гр. Замойського, точно о годині 3-тій пополудни. Просить ся всіх товаришів явитись на сім мітінгу, бо будуть важні справи до полагодженя. Неявивший ся член, без ріжниці, чи місцевий чи позамісцевий, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Г. Замойський, предс.; Т. Ковальський, кас.; Ю. Годяк, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 213, повідомляє всі хвоїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеть ся дня 18. марта в гали мітінговій. На сей мітінг кождий член обовязаний явитись і вирівнати всі свої залеглі оплати. Котрий член остане довжний, то буде суспендований. На мітінгу будуть здавати урядники свої звіти за перший квартал біжучого року, а таксамо є богато иньших важних справ до полагодженя. — Л. Бачинський, предс.; А. Павлюк, секр.; А. Гаєвський, кас.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінг відбудеть ся в суботу, 15. марця с. р., в гали під ч. 83 Лівінгстон стр. Початок точно о годині 7-мій вечером. Кождий член обовязаний явити ся на означений час, бо мають полагоджувати ся дуже важні справи. Контрольна комісія здасть справоздане з доходів і розходів. Повідомляєть ся, що на сім мітінгу кождий член обовязаний платити одного доляра окремо по померлім членови. Член, котрий на той мітінг не явить ся і не вирівнає всїх своїх залеглостий, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00, або зістане суспендований. Також повідомляєть ся загал, що наше братство принимає остатний місяць нових членів без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — А. Дрожжевський, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 170, подає до відома, що місячний мітінг відбудеть ся 15. марта в церковній гали на розі ул. Сусекс і Грін. Просить ся, щоби всі члени прибули на сей мітінг, бо є важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся на тім мітінгу, буде караний після статута. — А. Кругляк, предс.; Г. Готра, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Повідомляєть ся членів тов. ім. Івана Франка, від. 83, що квартальний мітінг відбудеть ся в неділю, 16. марта, о годині 4-тій пополудни, в гали Укр. Ам. Горожан, 822 Н. Франклін ул. Просить ся всіх о присутність, бо є важні справи до рішеня. Будеть ся принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. З тої нагоди повинні скористати ті, котрі хотілиб стати членами товариства як рівнож і У. Н. Союза. — І. Витязь, пр.; Р. Карбівник, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. Василія, від. 161, подає до відома своїм членам, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 15. марта, точно о 2-гій годині пополудни, в гали церковній. Кождий член має явити ся на сей мітінг, бо буде вибирати ся новий уряд. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Будемо принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — І. Касич, предс.; Г. Бирців, кас.; А. Підуфалий, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки", від. 316, подає до відома членам, що місячний мітінг відбудеть ся 13. марта в Ремінгтон гали. Кождий член має явитись на тім мітінгу, заплатити свої вкладки і привести з собою нового члена. Уряд подає до відома, що вкладки приймаєть ся лиш на мітінгу, а в наглім випадку перед мітінгом, а не по мітінгу. Котрий член не явить ся і не заплатить своєї вкладки, буде суспендований. — М. Паньків, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, подає до відома, що квартальний мітінг відбудеть ся 15-го с. м., о годині 7.30 вечером, в гали парафіяльній під ч. 621-3 Скат стр. Просить ся всіх членів явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся, заплатить 50 цнт., а урядник $1.00. кари. — В. Худик, предс.; Г. Брензей, секр.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за виплачене мені з фонду убогих $50, за мою невилічиму слабість. Слава У. Н. Союзови! — Єфросинія Карпик, членкиня 2-го відділу У. Н. С., в Мт. Кармел, Па.

ДОПИСИ.

SHAMOKIN, PA.

З житя шамокінської України.

Дня 9. лютого с. р. українсько-католицька громада сьвяткувала небудене торжество. Заходом Церковної Ради, Українського Клюбу, сестрицтва св. Анни та співацької дружини „Бандурист" уладжено в честь тутешнього пароха, о. Константина Курила, дійсну інсталяцію з гостиною в церковній гали.

При двох великих столах, вбраних квітами і заставлених їдою та напитками, засіли гості. Делеґовані на те панове, адвокат Іван Констянський і Алексій Шаршонь, приводить свого пароха в товаристві о. Йосифа Дженджери на голю. Молитвою починаєть ся вечера, підчас якої виголошують ся тоасти в честь усіми люблєного і високо шанованого о. Константина. Перший тоаст п. Іван Глова, другий п. Алексія Шаршоня, а потім слідує справді гарна бесіда п. Марка Сметани, який вручає о. Константинови золотий дар іменем цілої громади і кінчить свою мову сердечним словом: „Не посеред радости тут на американській землі, укоханї наш отче, але серед постійного труду виросло ваше срібнисте волосе, яке дає нам найліпшу запоруку вашої любови для нас і нашого народу".

З похиленою головою, дріжачим з початку зворушеня голосом, починає шановний отець парох свою відповідь на тоасти. Ось що він говорив:

„Поважані дуже пані і панове, а мені дорожше рідні сестри і брати! Я справді чую ся нині застидженим вашим гучним приятєм та горячими висказами ваших почувань до моєї особи, тим більше, що я не був приготований на те. Знаючи вас не від нині, а бачучи вас днесь за тим столом у-раз зі мною, при тій трапезі, яку ви не по бідному а по богацьки заставили і засіли в честь моєї смиренної особи, я незвичайно тішу ся і числити-му сю хвилину до найкрасших мінут у мойому житю, яке дійсно прожилось не без тернового вінка.

„Будучи ще хлопятком у мойому рідному селі на лемківській Україні, я бачив раз, як удова-жінка, стирана, пожовтіла, пряла нитку на полотенце для бідолашних діточок, сиротят своїх. Дальше я бачив, як підійшов до неї пісарський, австрійсько-ляцький чиновник, на-пів ясновельможний пан секвестратор, і вирвав сї нитки на полотенце з рук удовиці, трутив жінку пожовтілу у баюру-калюжу, а діти сиротята заплакані копнув ногою, як песята. Заскавуліли дрібні діти, зарядала бідна мати і я з ними — мале хлопя.

„Глядув я на бідну жінку прялю, на переверисну куділь, на її веретенце у болоті, та заклав ся у мойому дитячому сумлїню випрясти таку довгу нитку на такеє широкеє полотенце, щоби обкрило цілу Русь-Україну від Дону аж по Сян, від Карпат аж до Кавказу, щоб український пан і хлоп, інтелігент і неграмотний був брат брату, щоби була одна велика сїмя, а в тій сїмї Бог!

„І зібрав неділимий наш народ із усїх своїх ваяів таку величну міць, що зміг розбити власні пута, які його гнели шістьсот літ!

„Мої хлопячі мрії сповняють ся...

„І в такій то якраз хвилї я засів ураз із вами до стола — учитель із виробленими учениками, пан зі своїми дорогими хлопами, брат із братьми своїми.

„Я незвичайно горджу ся, що я є вашим парохом, душпастирем одної з найбільше сьвідомих українських громад у цілій Америці, що я є наслідником бл. п. о. Івана, який ціле своє тут житє поклав церкви і народови і оставив по собі трівку будову грядучим поколїням, а мені найліпший примір.

„Не потрібую вас хвалити: вас знає вся американська Україна; знає вашу молодїж, яку ви зуміли у патріотизмі і вірі виховати; знає вашу роботу і жертволюбивість, ваші змагання, вашу віру, ваш необлудний патріотизм.

„Хай же вільно мені буде за ваше здоровлє і поводженє піднести сю чарку"...

Скінчив достойний речник своє слово, а полилась чудова пісня „Многая літа", бо підчас цілої вечері за куртиною на сцені присьпівував прегарно місцевий хор. Забава затягла ся до пізної ночи, а всї розійшли ся вдоволені до своїх хат.

Мусимо тут заазначити, що високо цінений шамокінський парох не тільки зєднав собі серця своїх парохіян, але рівночасно зумів підняти наново працю по бл. п. о. Івані Констанкевичу і став ся для Шамокінців душею, учителем, провідником і братом. Честь Йому!

З нагоди сього торжества зібрано на рідну школу в Шамокін 40 долярів.

Дня 16. лютого с. р. відбули ся в парохіяльній гали збори в справі шкільній. Вибрано шкільний комітет, у якого склад увійшли: о. Константин Курило, голова; Іван Глова, заст. голови; Алексій Шаршонь, касир; Марко Сметана, секретар; ціла Церковна Рада яко члени, адвокат Іван Констянський, Іван Янкович і Михайло Колодій яко контрольори, та по

ДО РОСІЙСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ.

(Лист від федераліста).

Питане федерації держав, які повстали зі старої Росії, виринуло знова на арені европейської політики. З кождої сторони закидають нам, що ми не раді навіть дискутувати питанє федерації з Росією. Для зрозуміня дійсного стану річий уважаємо за відповідне пояснити в кількох словах історію сеї федералїстичної ідеї, як рівнож і відіграну українською демократією ролю у звязи з поширенем сеї ідеї.

Вже давно тому, як Україна, а особливо її столиця Київ, була місцем народин сеї федералїстичної ідеї. Вона зачала, пораз перший, прибирати свою форму в девятнайцятім столїтю в діяльности українського Братства Кирила і Методія в Києві. Се Братство своєю визначною діяльностию означило своє політичне розуминє сеї ідеї, яким було створене великої конфедерації републик, в котру повинні-б входити не лише народности російської імперії, але і всї ті, які згодилиб ся брати участь в нїй.

На нещасте брутальна інтервенція російського правительства перервала сю працю Братства. Її членів вкинули до вязниці або вислали на Сибір, як приміром нашого великого поета Шевченка. Від тих давних часів ся ідея була завсїди живою в українських інтелектуальних кругах; її завважаєте аж до хвилї, коли наспіло цілковите зірванє з Росією.

Колиж справа мається в сей спосіб, то без сумніву дехто спитає, чому Українцї не примирили ся з дійсною демократією Росії, аби уформувати спільний фронт проти царських конспіраторів з одної сторони і проти максималїстів з другої. На се відповімо, що наш федералїзм ріжнить ся від російського федералїзму. Виключивши дві крайні групи, дехто може сказати, що підчас революції російська демократія булаб взяла за підставу установчі збори, себто через пряме рівне і тайне голосованє ціле населенє бувшої російської імперії вибрало би найвисшу раду, яка би встановила конституцію републики і точно означила права і обовязки кождої народности, яка повинна би вступити яко член до сеї федерації.

Повисше є централїстичним понятєм таким, яке рівночасно становить найбільший дефект в случаю Росії.

Яканебудь народність, приміром українська, висилаючи своїх представителїв на російську конституанту, не має найменьшої ґарантії, що ся конституанта встановить для сеї народности таке політичне правлїнє, яке годить ся з народними аспіраціями даного народу.

В такій конституантї булаб завсїди формована більшість, яка би голосувала проти такого правлїня. Такі установчі збори вповні вдоволили би державу складаючу ся з одного народу, одначе стали би жерелом несправедливости в державі, складаючій ся з кількох народностий.

Се були якраз ті причини, через які противились Українцї підчас революції.

Українцї, придержуючись федералїстичної основи, знамените обробленої Драгомановом за границею, а піддержуваної до послїдної хвилї навіть найбільшими „сепаратистами" (включаючи проф. Грушевського), боронили слїдуючого плану: Всї народи (не тільки в Росії) мусять вибрати, кождий зокрема і без жадного зовнїшного напору, народні установчі збори на демократичних основах.

Кожді установчі збори, по означеню внутрішної конституції свого краю, мають вислати комісію, даючи їй повні права заключити міжнародні зобовязаня на зїзді таких комісій.

Найвисша рада, уформована в такий спосіб, буде творити підставу конфедерації суверенних держав. Проєкти такої конфедерації входять в силу по затвердженю їх установчими зборами кождої народности. В сей спосіб кожда народність охотно згодить ся віддати часть її суверенних прав центральній власти.

В такий спосіб розуміли Українцї федеративну ідею. Котра-ж з двох є найбільше демократичною? Ми полишаємо се до осуду читачам. Додаємо ще, що ся ідея переважала в Українській Центральній Радї.

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

350. Россфорд і Толїдо, Огайо. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Ігнатій Кушнїр $50.00; Василь Холявка $25.00; Мих. Корнова і Мих. Байдак по $20.00; о. А. Компордай, М. Завойський, М. Палиничка, І. Теплий, Д. Бобак, М. Копистинський, В. Богаченко, П. Кркуовський, Н. Ковальський, П. Лизан, М. Копина, М. Крохмальний, І. Говенчук, І. Дорош і М. Бобак по $10.00; М. Андриц, А. Гж, Н. Семенів, М. Дрозд, М. Крупяник, П. Кушнїр, П. Теплий, Ю. Холявка, Н. Андриц, М. Габор, М. Вайнар, М. Ваграль, М. Костак, В. Пісак, Д. Копина, Г. Вульчак, Н. Проць, Л. Бобак, О. Невойда, Л. Калинич, І. Бобак, О. Куртяник, І. Куртяник, М. Вітушинський, С. Павлишин і Н. Вайнар по $5.00; Г. Базавло $4.00; Н. Кушнїр, І. Озарук, А. Гриб і А. Андриц по $3.00; М. Москаль, Т. Крупяник і С. Бродюк по $2.00; А. Кушнїр (син Гната), В. Телюк, І. Танюк, П. Афтанас і О. Крук по $1.00; меньшими жертвами $13.55. Разом $435.66. По строченю місцевих видатків в сумі $144.22 надіслано $291.33

351. Джемейка, Н. Й. На руки пп. А. Яремка і А. Курпіти зложили: І. Нариляк $6.00; К. Буняк, П. Андрусишин, М. Надрічний і І. Іванців по $5.00; С. Гжебальський, Т. Возьний і М. Лесів по $2.50; П. Диркач, О. Левицький, П. Петришин, П. Савка, В. Левка, В. Філяк, О. Самборський, Т. Федунька, Я. Притика, С. Худяк, А. Ставничий, П. Шей, С. Юник, І. Гріншайн, Г. Сташків, Н. Гриців, Ю. Панько і С. Левка по $2.00; Г. Гірняк і Ю. Остапків по $1.75; М. Катола, Й. Яблонський, М. Голокрис, І. Шомберко, С. Савка, С. Турчин і А. Грабар по $1.50; І. Дронь, М. Мега, С. Самбірський, Н. Яворський, Ф. Миць, І. Іванців, П. Левка, Т. Бережанська, К. Вишивана, А. Яремко, В. Філяк, О. Петришин, Г. Харів, Ф. Піловус, Ф. Лисий, Л. Ковальчук, Й. Мурасій, В. Воробець, М. Воробець, Т. Тушницький, В. Шамберка, О. Олександрович і Ф. Грабар по $1.00; меньшими жертвами $7.15. — Разом $115.65

352. Ютіка, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Парофія св. Петра і Павла $50.00; бр. св. Петра і Павла (від. 48 У. Н. С.) $25.00; П. Михалик $15.00; Я. Клачко, М. Четайло, В. Лисогір, К. Насїнник, Д. Звір, П. Ликтей, М. Кучинаш і І. Демкович по $10.00; о. В. Маньовський, В. Гречин, Н. Кулик, М. Горбовий, К. Саламаха, С. Чернецький, І. Челяда, Н. Дуда, О. Онищак, Л. Гарматюк, М. Попович, Д. Матвіїв, М. Свободжан, Н. Бейгер, І. Стадницький, О. Проців, П. Пшик, І. Турчин, Т. Мошик, М. Четайло і К. Крук по $5.00; М. Гарда і І. Кіт по $3.00; С. Паробій, Ю. Паробій, П. Огурок і С. Фішик по $2.00; М. Даниляк, К. Совінська, Ю. Гарматюк, В. Гарматюк, В. Гарматюк, І. Старжинський, М. Лещьо, С. Глинський, І. Корсак, К. Насїнник, П. Саламаха, М. Горбовий, М. Возьний, П. Лектей, І. Гривкак, Л. Гарматюк, І. Стадницький, В. Лисогір і М. Кучинаш по $1.00; меньшими жертвами $4.25. Разом $311.75, а по строченю місцевих видатків, надіслано $261.75

353. Ембрідж, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Бр. св. Николая (від. 246 У. Н. С.) $100.00; Н. Жук $25.00; збірка на хрестинах у п. І. Фірича $22.00; від. 121 Провидїня $15.00; І. Добромиль, П. Кріль, Н. Гомзяк, Я. Іванцьо, І. Бобурчак, І. Кошик, М. Олекич, Н. Ярош, І. Токар, В. Комісар, від. 66 „Народної Помочи" і Н. Н. по $10.00; А. Малиняк, Д. Каницький, Ф. Ламанець, К. Дригинич, Т. Сутя, М. Крись, І. Онуфрик, Г. Бірців, Т. Орловський, Д. Драбик, Ю. Онуфрик, І. Махневич, П. Гаврило, Т. Шумила, Т. Балик, І. Касич, І. Мачеяк, П. Німець, С. Гомзяк, М. Ощипок, Т. Гречун, М. Поверляк, І. Пішка, П. Хлиста, С. Щигол, В. Волошин, Г. Рочняк, М. Подоляк, А. Гладьо, С. Курило, С. Белей, Й. Гадовський, Д. Гливяк, М. Подоляк, Т. Мошора, Н. Вітович, Т. Сиванич, В. Петрейко, Т. Мрачишин, Ю. Гаврило, І. Дубик, С. Вінярчик, І. Кляйн, І. Годованець, Ф. Лаврінок, Г. Танчак, Ф. Марилїв, М. Петрушкевич, В. Пришляк, Г. Когут, А. Уштан, М. Псинко, Г. Назяк, М. Петрушкевич Пикус, В. Шишик, Ф. Черет, Д. Рудакевич, Л. Черет, М. Свердан, Н. Владичок, Г. Свердан, П. Цебак, В. Кметь, І. Пашінчак, М. Пашінчак, А. Стефзнович, С. Дністрян, М. Вовк, Т. Денис, П. Лущик, М. Лаврінок, П. Гриневич, Й. Герман, К. Вороновський, В. Свердан, В. Лазар, Т. Карищак, М. Бучок, М. Домарацький, С. Федорко, В. Глинський, Й. Білик, Т. Гриневич, Ф. Дуда, І. Фірич, Н. Сушинський, М. Фук, І. Батіг, М. Пущак, С. Морквян, М. Сушинський, Я. Лисяк, Ю. Косарич, В. Федишин, В. Стубан, Й. Нагребецький, Д. Мищяк, Т. Фізер, Г. Морквян, А. Хлиста, К. Кріль, В. Хомишак, Л. Стиранець, С. Стиранець, Т. Гищак і М. Мачита по $5.00; Ф. Лучень, К. Іскан, І. Чимчук і С. Цицик по $4.00; К. Жук, Н. Коваль, Й. Ярега, С. Ярош, С. Мацьо, І. Мельник, А. Цибак, Ф. Хлиста, С. Савчишин, С. Малиновський, М. Родьо і Ф. Ушман по $3.00; Д. Рудакевич, І. Кметь, В. Лех, О. Гуран, А. Небора, С. Петришин, І. Бабин, О. Андрушкевич, Ю. Ілащак, В. Цибак, І. Марущак, К. Галиян, А. Допіряк, В. Лавринок, М. Фезир, Ф. Малиновський, Д. Шумила, П. Годованець, П. Яровей, А. Довжицький, В. Роман, М. Вуйцік, І. Андрушко, А. Бірців, Н. Гонишак, Ф. Андрусик, Т. Данивко, І. Палиця, С. Бубняк, К. Біжик, Д. Гарбутяк, С. Лавринок, І. Новіцький, Н. Потяк, К. Винницька і І. Волошин по $2.00; Г. Шмігельський $1.50; П. Ковальська, Д. Тихолис, А. Хомняк, М. Хомняк, Г. Онуфрик, Т. Гриневич, І. Нагребецький, А. Кметик, О. Масляк, В. Долега, А. Мельник, І. Вітик, В. Баталїк, П. Смольницький, В. Рудницький, Ф. Бугай, Г. Завойський, І. Кориляк, С. Гарбутяк, М. Кріль, В. Пришляк, Л. Пізняк, І. Бурка, Д. Бурка, І. Хомняк, Я. Яворський, М. Бірців, С. Мошора, М. Кость, І. Волошин, В. Петришак, Д. Галабан, Ф. Ватаг, Ф. Гречун, І. Скворонєвич, Й. Заготинець, Г. Пїшка, І. Полич, Л. Гриневич, А. Гривнак, О. Хлопак, Д. Стефаняк, П. Опавка, І. Хлиста, К. Галиян, А. Теленцьо, П. Прокопович, Н. Томашевський, С. Красуляк, Д. Мищяк, С. Вейстейн, Н. Потак, К. Жук, С. Лішина, П. Дрипень, В. Липницький, Ю. Теплий, І. Мачуряк, В. Васьків, І. Кубай і В. Роман по $1.00; меньшими жертвами $6.25. Разом $1.004.75, на що попередно надіслано оголошену вже під ч. 294 суму $908.25, а тепер надіслано решту $96.50

354. Вілінг, В. Ва. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: В. Козак $8.00; І. Цанків $7.00; І. Муха $5.00; В. Когут, С. Грушкевич, І. Шалева, М. Пущило, М. Гуречко, А. Мідун, І. Гіляк, А. Совяк, С. Пижик, П. Вітенко, А. Когут, Д. Чайка, Розалїя Маковська, Я. Вітенко, Н. Малецький, Д. Чмериш, І. Лишак, С. Кузелко, І. Карась, І. Палюх, С. Чухрій, Ю. Севкий, А. Садлик, К. Крук, В. Чайківський, О. Куляга, А. Марків, І. Кміть, М. Левицький, М. Гайдош, А. Папа, Т. Савіцький, І. Зень, М. Зень, Т. Куцло, І. Парстинак, О. Габак і С. Лемчак по $5.00; К. Павлович і Т. Ландяк по $3,00; О. Цюпа, О. Бойко, Т. Лихва, Ф. Прокіп, С. Марко, Я. Калїчинський, Анна Калїчинська, І. Рафа, О. Папа, В. Писарчик, Анастазія Цюпа, І. Кабала і Д. Стрілецький по $2.00; Н. Мулинь, Катерина Мисак, В. Дмитрук, А. Кущак, Г. Сьвіркуш, Н. Дикій, П. Наконечний, К. Трілецький, І. Мігачс, М. Лемчик і Г. Мисько по $1.00. Разом $254.00, а по строченю місцевого розходу в сумі $1.52, надіслано $252.48

355. Експорт, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Т. Звір, С. Якимець, І. Бразинець, Руський Нар. Дім, Ю. Кловани, В. Кловани, К. Микитин, Т. Тимацько, І. Мачержак, І. Різнів, М. Плечій і І. Пасечник по $5.00; В. Чупа, М. Луців, С. Мацевка і М. Ковалїв по $2.00; М. Микитин Плавянський, М. Микитин Чуба, Д. Андрійчак, Т. Кузїв, Т. Мачержак, П. Павлитич, О. Луців, Т. Кловани, А. Нирода, І. Кочерган, Р. Радевич, Ю. Млавець, Анна Дидїв, Т. Бурак, М. Блискан, Т. Бабич, о. В. Сухан, П. Драбушевський, І. Цїлер, М. Криваних, Т. Голяк, Т. Черепко, Т. Попович і Т. Суранович по $1.00; меньшими жертвами $8.00. — Разом $100.00

356. Честер, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Бр. Сош. св. Духа (від. 237 У. Н. С.) і тов. „Запорожська Січ" (від. 388 У. Н. С.) по $50.00; Г. Тимчій, М. Дмитриків, К. Щербак і С. Татарин по $10.00; М. Волощук $7.00; Г. Матис $6.00; Т. Каспер, Т. Гармич, І. Бокайло, А. Олексій, П. Шуригайло, В. Лощак, І. Дощак, М. Тершавський, І. Дзенів, Д. Грушка, Д. Яворський, В. Лекуш, І. Ворончак, І. Борсук, Й. Звіжанський, Г. Лоцуняк, І. Трач, П. Татарин, Д. Татарин, І. Гудима, М. Паранюк, П. Блотний, В. Трач, П. Лебедик, Г. Трач, С. Гловяк, Й. Осередчук, О. Гернага, М. Квасїнський, І. Дацїв, Д. Сенїв, М. Чайка, Т. Войтович, І. Пецюх, Д. Іванців, Й. Ковалик, Г. Паньків, В. Гарбоїнський, І. Михальцевич, Т. Левчишин, І. Тимань, Т. Власенко, М. Власенко, В. Король, І. Мусял, І. Котик, В. Яцик, М. Іщук, П. Закорчемний, В. Кузик, М. Юрчишин, І. Гарасїка, Т. Єнорок, Г. Давид, М. Мельник, П. Фестїй, І. Чопик, А. Кобилянський, А. Зазуляк, А. Пїнчак, В. Івашко, О. Малик, М. Салїтринський, І. Масляк, Д. Кобільник, Т. Пастернак, М. Гриньків, Т. Химич, І. Бичковський, Я. Рогач, А. Стецїй, З. Бейба, В. Мультян, І. Когут, Р. Рибак, І. Наумик, М. Пацановська, С. Конотопський, І. Давидович, І. Хомишак по $5.00; Г. Проць $4.00; Г. Грущак, П. Сайдло, Г. Бандрівський, К. Мігулка і М. Гнатів по $3.00; Ф. Веселик і С. Сеника по $2.50; Г. Будинкевич, Д. Бой, Н. Мартинюк, Г. Забатко, І. Василюк, Г. Тернавський, Т. Шишка, Й. Чайковський, П. Бандрівський, П. Брикайлик, П. Матолич, Г. Матківський, Й. Цюник, О. Сидор, Д. Гриців, М. Яцик, М. Муляр, Д. Сенькі́в, Я. Ничипор, М. Давид, Я. Ташак, М. Лопушинський, К. Яцик, І. Косиняк, П. Лемега, М. Біль, І. Макар, Г. Шуригайло, І. Гайвич, І. Городиський, М. Кіндратів, Ю. Ільчишин, І. Хомин, Д. Бревус, Д. Кацюбан, М. Шуригайло, Р. Гикляркк, І. Пазюк, Т. Годунька, О. Кузик і Ч. Гінька по $2.00; Ю. Заремба і Д. Малик по $1.50; Т. Левчишин, П. Окуньский, А. Атлан, А. Коблянський, С. Копчак, Р. Рибак, Г. Коцупій, Й. Мороз, Г. Кривий, Ф. Кацюбан, І. Сальо, І. Ничипор, А. Стецїй, Г. Панько, С. Ммитриків, Н. Татарський, В. Гілевич, І. Івахів, М. Лев, Г. Пітнер, П. Бреза, Н. Бібко, І. Ізбянський, П. Гошко, Ю. Судимак, Г. Ридзик, М. Чепіга, Н. Сидор, М. Радович, І. Гавриляк, М. Бродич, П. Кендус, С. Федина, Л. Бандровський, В. Карачок, П. Юрчак, А. Грицко, М. Гілевич, Й. Огар, Й. Мороз, І. Чайківський, О. Ковальчук, Т. Дмитриків, Я. Лудич, Д. Грицик, І. Лудич, С. Терщак, Г. Воютицький, П. Проць, Й. Студент, К. Пахович, І. Виханський, Ю. Летнянчий, П. Шут, Ю. Мазурик, П. Худик, Д. Кровчак, С. Федина, Д. Мельник, З. М. Ничипор, А. Грох, А. Матківський, А. Давид, П. Януш, М. Яцик, Г. Зовізло, М. Яцишин, В. Козак, М. Загребельний, М. Павлїшин, А. Гнида, Д. Погорілець, Г. Тимків, В. Крамничний, П. Мусяла, І Лев, М. Закорчемний, П. Шегедин, Ю. Равлик, Г. Лагуш, К. Карноух, Р. Ленчик, Я. Лучечко, М. Волошанський, І. Лучечко, Д. Якимець, М. Мороз, Т. Фітяр, Г. Тарновський, П. Гливяк, Т. Бандирський, Д. Бревус, М. Вірган, Й. Фідик, М. Чепіль, І. Грущак, С. Куренда, Г. Стецїй, В. Гоциєць, О. Савчин, П. Галан, Й. Терлецький, І. Бандрівський, М. Кахновець і М. Вовк по $1.00; меньшими жертвами $37.00.—Разом $808.00

357. Юніон Форнес, Па. Л. Висоцький $4.00

358. Гейзелтон, Па. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: Парохія Арх. Михаїла $25.00; Укр. Аматорський Кружок $20.00; від. 85 У. Н. Союза $7.00; сестрицтво з О. В. Б. $6.00; від. 55 „Собранія", від. Провидїня, Н. Гут, Ф. Макар, Н. Шлапак, А. Шлапак, А. Пелехач, П. Барбарек, Ф. Брухаль, І. Шараварко, О. Костюк, А. Шигида і В. Меджин по $5.00; Н. Лояч $3.50; М. Мардиняк, І. Дріль, Н. Квуліт, А. Дріль, Л. Войтко і А. Процько по $3.00; Н. Музичак, Ф. Гронський, о. І. Фецула, Я. Шерман, Д. Стайнер, І. Годованець, М. Панько, В. Кабай, В. Мадай, Л. Ткачишин, П. Василик, Й. Вітовський, С. Шляхтянчин, Д. Парощук, О. Шараварко і В. Шипула по $2.00; Ф. Петрак $1.50; А. Янчик, М. Павлик, С. Джефий, Ф. Раузий, І. Лемб, В. Петрак, І. Гружицький, С. Бугара, Р. Таназийчук, Т. Коцур, Н. Коцур, І. Розтицький, Г. Коцур, В. Шляхтянчин, С. Гащиц, І. Касиян, Я. Лотаницкий, Л. Панько, М. Цепін, В. Кабай, М. Старанчак, А. Шубеляк, І. Скалько, С. Старанчак, Й. Устянівський і І. Кузьо по $1.00; меньшими жертвами $10.70. Разом $214.70, а по строченю місцевих розходів — надіслано $151.70

359. Когус, Н. Й. На парохіяльнім балі, на зазив о. І. Остапа і Т. Малїглувки зложено $8.00

360. Патерсон, Н. Дж. На руки пп. Т. Гайди, П. Похмурського і В. Діка зложили: Т. Діка, Т. Гайда, М. Похмурський і М. Дуда по $5.00; Н. Сачко, І. Полозяк, П. Федункевич і П. Сас по $2.00; Т. Атаманець, С. Атамзнець, Т. Канцеляр, П. Галещук, В. Папура, М. Ющишин, А. Фрига, І. Ничка, Ф. Телевяк, С. Гуренький, Т. Репета, І. Рудик, Г. Мовчан, В. Діка, І. Верхоляк, Д. Буждиган, П. Похмурський і М. Сас по $1.00; меньшими жертвами $2.00. Разом $48.00, а по строченю коштів пересилки — надіслано $47.79

361. Путгам, Конн. В. Драган $5.00

362. Саулт Сте Марі, Міш. А. Момот $10.00

363. Оліен, Н. Й. На руки місцевого У. Н. Комітету зложили: П. Бандура $2.00; І. Костів, С. Васьків, Й. Свердюк, Л. Костів і І. Курман по $1.00; меньшими жертвами $6.80. — Разом $13.80

РАЗОМ $2.166.00

Попередно оголошено $33.184.41.

РАЗОМ $35.350.41.

(Дальше буде).

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

Український Народний Комітет.

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь)

Пошукую свого стрийка **ГРИЦЯ КУЧМУ,** з села Звінач, повіт Ліско, Галичина. Має перебувати коло Джанстон, Па. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: WASKA KUCZMA, 120 Wilkes Barre St., Breslau, Pa. 29

Пошукую свого шваґра **ПЕТРА САДОВСГО,** з села Літині, повіт Дрогобич, Галичина. Перед двома роками перебував в Лїслодж. Мо., а тепер десь коло Пітсбурга, Па. Хто би про него знав, або він сам, прошу написати до: TYMKO HISZCZAK, 109 Highland Ave., Chester, Pa. 29-31

Пошукую свого товариша **МАКСИМА ШЕВЧУКА,** з села Курники, повіт Збараж, Галичина. Послїдно перебував в Бетлегем, Па. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: ANDREW YAGELICH, 132 Lincoln St., Taylor, Pa. 29-31

Пошукую свою жінку **АНАСТАЗІЮ КОЗОРІЗ,** з фамілії по мужеви Лютик, з села Карапчів, повіт Вашківці, Буковина. Відїхала від мене зі своїм батьком 23. лютого 1919 р. Хто би про них знав, зволить менї написати на адресу: MIKE LIUTYCK, 734 Farnsworth St., Detroit, Mich. 29-31

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА БОБЕР,** з села Середне, повіт Ліско, Галичина. Має перебувати в Лейтроб або Флоренс, Па. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголосити ся до: ANTHONY ROSS, 2050 South Jefferson St., Saginaw, Mich. 29-31

Пошукую своїх товаришів **ІВАНА КАВЛЮКА** з села Орелиць, пов. Снятин, Галичина, і **ІВАНА ГЛИВКУ** з села Верничанка, повіт Заставна, Гал. Мали перебувати в Дітройт, Міш. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: WASYL BLAZEWSKY, 98 Chapel Street, Newark, N. J. 28-30

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА ПАВЛОВСЬКОГО,** з села Останя, повіт Скалат, Галичина. Тому шість місяців мав перебувати в Канадї. Я є вдовою з двома дітьми, тому о скількиб хто про мого брата знав, або він сам, зволить зголосити ся до: LUDWINA STELMACH, Box 245, Bridgeport, Pa. 28-33

Пошукую свого шваґра **ЛУКУ КИРИЛКА,** з села Олесько, повіт Золочів, Галичина. Рік тому перебував в Клївленд, О. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: LUCAS SUCHOSTAWSKI, P. O. Box 25, Tams, W. Va. 27-29

Пошукую свого брата **НИКОЛУ СИДОРАК,** з села Ратків, повіт Городенка, Галичина. Перебуває десь в Злучених Державах. Хто би про него знав або він сам, прошу зголосити ся до: DMYTRO SYDORAK, 601 Ridge St., South Bethlehem, Pa. 27-29

Пошукую своїх краянів, **Василя Біланюка, Миколу Семенова і Михася Кузьму,** з села Олеші, повіт Товмач, дальше **Василя Ровенка, Василя Хромея і Федора Кашубу,** з села Грушка, пов. Товмач. Голоситись прошу на адресу: NICHOLAS SOLOWIJ, 4518 S. Laflin St., Chicago, Ill. 29-30

„ЧОРТКІВ"! Хто би се не був, а знає де мій брат, **ТОМКО ДЯЧИЩИН** зі Старого Чорткова, нехай дасть менї знати, а дістане нагороду. Справа дуже пильна. NICHOLAS DIACHYSHYN, 208 East 25th Street, New York, N. Y. 29-31

Я, **КАТЕРИНА МИСАК, ІЛЬКО** і **ІВАН,** його сини, пошукуємо нашого тата **МИХАЙЛА МИСАКА.** Хто би про него знав, або Ви самі тату, просимо зголосити ся до: KATHERINE MYSAK, 4338 Welzel Street, Wheeling, W. Va. 29-31

ФОНОГРАФ, з кабінетом, вартости $75.00, враз з 22 рекордами Колюмбія і Віктор, в зовсїм добрім станї на продаж за $20.00. Голоситись: 621 E. 6th St., Room 1, New York, N. Y. 18-30

Де є мої краяни: **Василь Матвейко,** з села Славна, повіт Зборів. Має перебувати в Канадї; **Михаїл Настасюк,** з села Риків, повіт Золочів; **Станїслав Михалевський,** з села Зарудка, повіт Зборів. Хто би о них знав або вони самі, прошу зголосити ся на мою адресу: MIKE PETRYK, 274 Monmouth St., Jersey City, N. J. 24-35

ПОЗІР! Фарма на продаж зі всім або чиста, невелика але добра, в дуже добрім положеню, близько міста Честерфілд і Ню Лондон, в стейтї Конектікут. Близші інформації уділить властитель: A. KACZOROWSKI, Box 125, Oakdale, Conn. 11в32

КУПУЙ ТЕПЕР, ДЕШЕВО! Дім, фарму, льоти. Готівкою або за доляра тижнево. Околиця подобаєсь тобі, РУЧИМО. Працю одержиш. Прийдь переконатись, або пиши до: SLAVONIAN COMPANY, 309 Broadway, Suite 210, New York City. Агентів потребуємо всюда. 18-29

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

В справі податків.

Всїх тих, які ще досн не є впевнені в справі плачення доходових податків, повідомляємо отсим, що кождий горожанин і кождий чужинець, які живуть в Злучених Державах, платять податки після одної системи. Нема инших законів для горожан, а инших для чужинців. Всякі проєкти, аби для чужинців ухвалити спеціяльний податковий закон, не мали навіть нагоди прийти під дискусію конгресу, бо конгрес мав до полагодження богато инших справ. Отже проєкт про те, що чужинці мають платити екстра 8% від своїх чистих гроший, які вони зложили за час свого побуту у Злучених Державах, хоч був принятий фінансовою комісією, — не став ся законом, бо не було часу предложити його парляментови. Отже для чужинців істнує тойсамий податковий закон, що й для горожан. Коли самотний мав в 1918 році понад тисячу долярів доходу, він мусить платити податок; коли жонатий мав понад два тисячі долярів доходу — мусить платити податок, коли крім себе і жінки не має більше нікого до удержаня; коли має діти свої або адоптовані, нижше 18 року житя, або удержує особу, яка не може на себе заробляти, — то на кожде має право почислити собі по 200 долярів. — Податкові квестіонарі треба виповнити найдальше до 15. марта; пізнійше вже не можна, а хто не виповнить до 15. марта, буде караний. Хто має виповняти квестіонарі? Виповняти має кождий самотний, коли його дохід в 1918 році виносив 1.000 або більше долярів, і жонатий, коли дохід його і його родини виносив 2.000 або більше долярів. Квестіонарі виповняєть ся в банку або на почті. Коли дохід самотного не виносив 1.000 долярів, а дохід жонатого і його родини не виносив 2.000 долярів — він не потребує виповняти квестіонаря.

Дальші доходженя убийства в Ізадор.

Як ми вже подавали в трох попередних числах, в польськім костелі в Ізадор під підлогою за головним престолом найдено кости якоїсь женщини і підозріають, що се кости монахині Марії Янїни (не „Джонс", як було подано в перших звістках), яка пропала в літі 1907 року. О скільки власти впевнили ся щодо автентичности трупа, а з оскарженої сторони ніяких опрокинень нема, то й дальші доходженя провадять ся в справі зникненя Марії Янїни.

Підчас дальших розкопувань в місци, де найдено кости, поліція найшла шовковий шкаплір, деревляний хрестик, рештки чорного вельону і бронзової сукні. Стверджено, що се части оджи, яку носять сестри Фелїциянки. Хрестик був привязаний до паса мотузком, призначеним для сестер Фелїциянок. Монахині будуть переслухані, чи найдені річи є в дійсности частями монашої оджи. Сьвідок Фліс, паламар, котрий разом з ксьондзом Підляшевским переніс кости з костела на цвинтар, ствердив, що місце, на якім найдено кости, вже хтось розкопував по нїм, бо не було воно так велике, як він з ксьондзом Підляшевским вибирав трупа.

Шериф Кінноккен виїхав до Мілвокі, Вісконзін, і там розпитував про справу. Він каже, що одержав від тамошного ксьондза дуже важні факти в справі Станїслави Ліпчиньскої, яку оскаржують о убийство монахині Марії Янїни. Шериф відвідав також Марію Фліс, дочку Ліпчиньскої. Вона подала шерифови кілька важних фактів про свою маму, а головно про її захованє в день, як монахиня пропала. Марія Фліс мала тоді 17 літ, як монахиня Марія Янїна пропала. Вона жила в ксьондза Бенявского разом з мамою від 10 до 20 року житя, коли вийшла заміж. Дальші доходженя обмежують ся покищо на вишукуваню сьвідків і на вступних переслуханях.

По православнім соборі.

Перший православний собор в Америці, який відбув ся передминувшого тижня, тривав чотири дні. На собор прибуло 277 делегатів, 152 сьвященників і 125 сьвітських, представників московської, української, сербської, албанської і сирійської православної церкви. Всї вони представляли 150 парохій, хоч православних церков у Північній Америці є около 500. Собор більшостию 246 голосів проти 20 вибрав епископа Александра Немоловского архиєпископом православної церкви в Північній Америці. Вибрано превитерську раду, яка має управляти духовними справами місії. В склад сеї ради війшло 12 сьвященників, а крім того шість заступників. Для заряду фінансовими справами православної церкви вибрано окремий комітет з пятьох осіб, в котрім три місця дано сьвітським, а два сьвященикам. Соборови представлено і присутні делегати одобрили буджет церковного заряду на біжучий рік, який виносить 38.000 долярів. Сей буджет має бути зібраний податком: 5% від загального доходу кождої церкви і 2% пенсії кождого сьвященика. За ті гроші маєть ся удержати архиєпископа, епископів, вікаріїв, архиереїв і їх канцелярії; презвитерську раду і духовний семинар православний у Танефлі, Ню Джерзи. Собор буде ся скликувати кождих сім літ, а на случай смерти архиєпископа скликуєть ся надзвичайний собор. Архиєпископ остаєть ся на тім становищи і з тим титулом до самої смерти. Собор ухвалив повідомити про всі ухвали московського патріярха Тихона, якого тепер большевики арештували. Сьвященики вийшли втішні зі собору, бо він укріпив їх положенє і обезпечив економічно.

Хочуть винародовлювати чужинців при помочи пресових оголошень.

Минувшої пятниці в Банкирськім Клюбі в Ню Йорку відбув ся гучний обід, в якім взяли участь визначнійші банкирі і купці з цїлого краю. По обіді, як звичайно, відбули ся наради. Радили банкирі над способом, як би то розвинути винародовлюване між чужинцями. Покликано до житя комітет, який має занятн ся поміщуванєм оголошень в чужинецькій пресі. В тих оголошенях мають ся викладати американські ідеали, а попри се маєть ся заохочувати чужинців також купувати виключно американські товари.

Посмертна згадка.

В середу, 5-го марта, відбув ся в Ню Йорку похорон Івана Шайба, котрий помер на запаленє легких. Покійний числив 26 літ; був сином Якова і Марії Шайб з Миколаєва, бобрецького повіту в Галичині. Полишив жінку, Софію, і 13-місячну дитину. Покійний занедужав враз з жінкою одного дня на інфлюенцу, з якої опісля в обоїх розвинула ся запалене легких. Обоїми заопікував ся швагер покійного, Петро Шайб, котрий доглядав обоє в дома, а відтак за порадою лікаря відвіз 24. лютого їх до шпиталю. У шпиталі горячка змагала ся в обоїх; у жінки горячка виносила в один час 106 степенів, однак вона скоро почала приходити до себе. Натомісць покійний чув ся більше ослабленим, і коли 3-го марта горячка дійшла до 106 степенів, нитка його житя урвала ся. Покійного забрано зі шпиталю і 5-го марта похоронено при участи около 500 осіб. Похороном заняв ся також швагер, Петро Шайб, брат покійного, Йосиф, і швагер Олекса Лукіяник. Жінка остала ся в шпиталі і про смерть мужа довідала ся аж 7-го марта, коли її привезено зі шпиталю до дому. — Покійний за житя давав все докази щирого українського патріотизму, жертвуючи радо на всякі народні цїли; був членом Української Народної Громади в Ню Йорку. — В. Й. П.

ПОДЯКА.

Всім тим, котрі взяли участь в похоронї покійного Івана Шайба в Ню Йорку, 5-го марта 1919, в Всч. о. М. Підгорецькому, котрий не жалував труду і відпровадив покійного аж на місце вічного відпочинку, щиру подяку складають
Софія Шайб, вдова
Йосиф Шайб, брат
Петро Шайб, швагер
Олекса Лукіяник, швагер.

Дві фракції між американськими Жидами.

Американські Жиди поділили ся на два противні табори при розбірці питаня самостійности Палестини. Сіоністи, як всюди так і в Злучених Державах, домагають ся независимої жидівської держави в Палестині, підчас коли члени і прихильники инших партій виступають проти змагань сіоністів. В першім таборі находять ся націоналісти, які хотїли би бачити істноване самостійної жидівської держави; в противнім таборі находять ся виключно мілїонери „інтернаціоналісти", які хочуть, аби жидівське питане остало таким, як є досн, з тою лише зміною, що кожда держава признає Жидів за нарід і дає їм спеціяльні гарантії. З важнійших особистостий, які належать до другого табора, є посол Юліян Кан з Калїфорнії, бувший американський амбасадор в Туреччині Генрі Моргентав, видавець нюйорського „Таймс-а" Адольф Окс, професор філадельфійського університету Моріс Ястров, і инші. Вони внесли минувшого вівтірка петицію на руки президента Вілсона, в якій рішучо протестують проти основаня самостійної жидівської держави. Один рабін в Ню Йорку, який належить до сього табора, сказав: „Нащо нам Палестини, коли Ню Йорк є для нас лїпший як Палестина".

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Українська комісія для ліквідованя галицько-австрійських справ.

Львівський „Вперед", з 22. січня 1919, доносить, що правительство Західно-Української Республики виделеґувало до Відня спеціяльну комісію, поручаючи їй остаточну ліквідацію відносин з бувшою Австро-Угорщиною. До комісії входять проф. др. Станислав Дністрянський, посол до бувшого австрійського парляменту, і судовий радник Карановнч.

Українці в польській окупації не голосували.

Українці, котрі заселюють ту часть східної Галичини, яка находить ся під польською окупацією, заявили, — як доносить львівський „Вперед", з 22. січня — що вони не будуть брати участи при виборах до польського сойму, бо вони уважають сей сойм нерозлучною частию українського народу.

Нова часопись в Станиславові.

„Вперед", орган українських соціял-демократів у Галичині, доносить в числі з 22. січня 1919, що в Станиславові почала виходити нова часопись „Республиканець", орган Робітничого і Селянського Союза.

Український посол у Ватикані.

Правительство Української Народної Республики іменувало графа Михайла Тишкевича своїм представником при папі римськім.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. Б., Ню Йорк, Н. Й. — „Бізнес федераційників" добрий для федераційників, але не для нас. Ми не можемо займати ся тими панами аж понад міру.

А. В. М., Ню Йорк, Н. Й. — Хіропрактика не є признаною в науковім сьвітї і тратити час, студіюючи її, не оплачуєть ся. Коли у Вас є намір спеціяльно на якімнебудь поли, то беріть ся до чогось поважнійшого.

М. О., Істон, Па. — Про податок говорить ся досить основно в нинїшнім числї в рубриці „Американські вісти".

ВАЖНЕ ДЛЯ ДЖЕРЗИ СІТИ.

Тов. „Український Хор" в Джерзи Сіти, Н. Дж., вибрало на річнім мітинґу, дня 5. марта с. р., слїдуючий уряд на рік 1919: п. Гр. Шустакевич, предс.; п-на Емілія Чомко, заст. предс.; п. Г. Павлик, секр.; п-на Олена Чомко, заст. секр.; п. Андрій Васильчо, касієр; п-на Марія Чомко, заст. касієра; п. Тимко Пістун, господар; п. Ів. Жарський і п-на Ева Кучер, контрольори; п. Лев Кушпір, режисер драматичного кружка; п. Дм. Нопосад, дверник.

Мітинґи місячні будуть відбувати ся при першій пробі по першім. Проби хору в каждої середи і пятниці вечером о 8-мій годині в Нар. Домі. В гали церковній. На проби і при участи в хорі і в Кружку Драматичнім запрошуєть ся всіх широ і чесних Українок і Українців з Джерзи Сіти, котрі люблять спів і штуку. 29

Нуже Українці джерзисітські! Згуртуймо ся разом при „Українськім Хорі" і обновім нашу давну славу.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ВЕСТ ГАМОНД І ІСТ ГАМОНД І ОКОЛИЦІ!

Заходом Аматор. Кружка „Бояна" відограє ся представленє
НА ВІДПУСТ ДО КИЄВА
комедія в 3-ох діях
В СУБОТУ, 15. МАРТА 1919 Р.
в гали Костюшко, під ч. 101 155-та ул., Вест Гамонд, Ілл.
Тесаме представленє буде дане
В НЕДІЛЮ, 16. МАРТА 1919 Р.
в гали Студоли на розі Колумбія і Мортон Евеню в Іст Гамонд, Інд.

ДІЄВІ ОСОБИ:
Явдоха, жінка Івана .... п. Т. Сохан
Гаврило, старий Москаль, п. А. Кобіта
Іван, його зять .... п. Т. Дутчак
Анна, їх дочка .... п. К. Грицак
Петро, муж Анни .... п. Р. Дякун
Максим, хлопець Івана і вдохи .... п. С. Галабудник
Одарка, служниця Івана п. М. Дутчак
Ігор Платанович, дяк ... п. В. Крупела
Янкель, жид .... п. Кириціьний
Листоноша .... п. А. Грицак
Вступ 50 і 35 ц., а для дітий 10 ц.

Отсим запрошуємо всіх Українців і Українок з місцевости і околиці, з Вест і з Іст Гамонда, з Ґері, Іст Шікаґо і Борисайд. Прийдіть а почуєте свою рідну штуку і насьміете ся до волі за що рачуть
29 КОМІТЕТ.

Позір! ПАСАЙК, Н. ДЖ. Позір!

Театр Української Народної Громади з Ню Йорку
під режисерством п. С. Комишевацького, при участи п-ні Комишевацької
відограє
В СУБОТУ, 15. МАРТА 1919 Р.
в гали Руської Народної Організації, 159—4-та улиця, Пасайк, Н. Дж.
ХМАРА
драма в 5. діях зі співами і танцями, А. Л. Суходольського.

ДІЄВІ ОСОБИ:
Кузьма Гордієнко .... п. С. Комишевацький
Кулина, його жінка .... п-ні М. Мельникова
Настуся, їх дочка ..... п-ні М. Комишевацька
Андрій Безродний, робітник .... п. В. Лазута
Семен Карпа, старший над робітниками .... п. С. Баюс
Горпина Ковальчукова, кохана Семена .... п-на Іваночківна
Малашка .... п-на Н. Рубінївна
Ізраїль Халамайзер, арендар .... п. В. Лазаревич
Грицько, його робітник п. С. Куций
Сліпий судія .... п. І. Матофій
Соцький .... п. М. Боднар
Старшина .... Н. Н.
Віщий дід .... п. М. Давидів
Унтер-офіцер .... п. С. Слободзян
Федор, парубок .... п. Соловський
Селяни, парубки, дівчата, арештанти.
Діріґент п. М. ГУНДИЧ.
Початок точно о годині 7-ій вечер.
Вступ 75 і 50 цнт., ґалерія 35 цнт.

Театр Української Народної Громади з Ню Йорку дає нагоду своїм приятелям, знакомим та любителям штуки, почути нову народну штуку. Позаяк ся штука довга а після постанови міста можна грати лише до 12. години в ночи, проте представленє зачне ся точно о назначеній годині. Комітет просить Пов. Публику явитись на час і пізнає представленя заховуватись спокійно. 29-30